Кеті Кітамура

ПРОСЛУХОВУВАННЯ

Роман

З англійської переклала
Наталія Сліпенко

ЩЕ ОДНУ
СТОРІНКУ

1

Видавалося, що це малоймовірний варіант — великий заклад у фінансовому районі, — тож я зупинилася на вулиці та перевірила адресу й назву ресторану, побоюючись, що помилилася. Але потім побачила його крізь вікно — він сидів за столиком у глибині зали. Я дивилася крізь шари скла й відображень, крізь рамку мого обличчя. У животі щось повільно, млосно стискалося, і я вирішила піти геть, а не заходити туди, до нього.

Тієї миті вхідні двері відчинилися й вийшов чоловік. Він схилив голову та притримав мені двері, і через цей прояв ввічливості — чи то запрошення, чи то наказ заходити — я й пішла всередину. У вестибюлі було людно: відвідувачі забирали верхній одяг, люди то вривались у вхідні двері, то кидалися геть, і на якусь мить я дозволила їхньому руху мене підхопити. Коли натовп розійшовся, я знову побачила дальню частину зали — він нервово

розглядав меню, схилившись над ним. Його столик був між входом у кухню та вбиральнями, тож довкола постійно хтось вештався. Двоє бізнесменів налетіли на краєчок столика, і він нетерпляче відкинувся на спинку стільця. Я побачила, як він глибоко вдихнув, ніби силкуючись усе зважити чи опанувати себе.

Адміністратор запитав, чи бронювала я столик. Я відповіла, що маю зустріч, і вказала на молодого чоловіка у дальній частині зали. Ксав'єр. Мені спало на думку, що, певно, це адміністратор посадив його за цей незатишний столик, і коли я про це сказала, на його обличчі промайнув подив. Він швидко перевів погляд із мого обличчя на пальто, тоді — на прикраси. Але насамперед ішлося про мій вік. Саме це його й спантеличило. Він натягнуто посміхнувся і попросив іти за ним. Я аж ніяк не була зобов'язана коритися, могла сказати адміністратору, що помилилася або що змінилися плани, могла розвернутися й вислизнути геть. Але здавалося, що вже запізно, і хоча зайшла я за спонуканням чоловіка біля дверей, з міркувань звичайної ввічливості, рушила за адміністратором крізь лабіринт столиків. Усі до одного — зайняті. Я знову замислилася, чому Ксав'єр обрав таке людне місце в такий популярний час, коли ми цілком могли б зустрітися деінде, по обіді, вранці чи на початку вечора, спокійно випити кави чи ще чогось.

Гамір на мене тиснув, переповнював голову так, що було важко думати, знаходити власні думки серед цього гармидеру.

Коли ми підійшли, Ксав'єр підвів очі. Він поклав меню і встав. Я згадала, що він страшенно високий. На мить мені стало страшно — хтозна, через нього чи ситуацію. Він посміхнувся, сказав, що не був певен, чи я прийду, і вже майже втратив надію, коли нарешті мене побачив.

Адміністратор уже зник. Ми сіли одне навпроти одного, я — спиною до стіни. Я поглянула на Ксав'єра й повільно зняла з шиї шарф. Він досі посміхався. Я відразу помітила його природну чарівливість, його харизму. Але тепер бачила, що він надто щедро ними ділився. Здавалося, він не розумів, наскільки сильне враження це справляє, не усвідомлював, що живе у світі, населеному іншими людьми. У цьому сенсі він досі був ще зовсім молодим.

Я поклала шарф і перепросила, сказала, що зазвичай приходжу вчасно. Він захитав головою і відповів, що перепрошувати зайве, бо він так подумав лише через тривогу й страх, що я не прийду, а за звичайних обставин п'ятихвилинної затримки він і не помітив би, адже сам часто спізнювався.

Запала ніякова пауза, а тоді ми обоє заговорили водночас — я запитала, як його навчання, а він перепросив за свою поведінку під час нашої минулої

зустрічі. Я розумію, як це, мабуть, звучало, сказав він. Певно, ти замислилася, чи не збожеволів я, чи не варто тобі хвилюватися. За його словами мого запитання навіть не було чути, плин розмови швидко поніс нас від берега. Він мене перебив — не через якийсь шовінізм, як мені видається, а через надмір запалу чи нервів. Він говорив, наче людина, в якої немає зайвого часу.

Я подивилася на меню і сказала, що треба щось замовити, бо хотіла поїсти й випити якнайшвидше. Він замовк, а тоді знову схилив голову до меню. Я запитала, чи вирішив він, що їстиме, а він відповів, що не дуже голодний. Якщо точніше — у нього немає апетиту. Але коли прийшов офіціант, він попросив гамбургер і картоплю фрі — замовлення, яке пасує дитині. Я мимоволі посміхнулася. Я замовила їжу й попросила офіціанта принести мені горілку з тоніком. Уже було по обіді, тож я не бачила причин відмовлятися від алкоголю.

Щойно офіціант пішов, я подивилася на Ксав'єра та знову запитала, як у нього справи на навчанні. Я рішуче налаштувалася перевести діалог на нейтральну тему, але, здається, його роздратувала. Було видно, що мій сухий тон він сприйняв як образу. Ксав'єр замовк, а тоді похмуро відповів, що з навчанням усе нормально. Нормально, сказав він, і більше нічого. Я допитувалася, поцікавилася, хто його викладачі, чи могла я когось із них знати,

але він похитав головою і сказав, що в цьому семестрі в нього переважно технічні предмети, тож навряд чи я когось знаю.

Однак я не відступила. Мені цікаво дізнатися, що ти вивчаєш, наполягала я. Що ти хочеш створювати. Ким захоплюєшся.

Я захоплююся Муратою, сказав він, хитро помовчавши якусь хвилинку. Захоплююся його творчістю.

Я насторожено кивнула.

Звісно ж, ти його знала.

Зовсім трохи. Я працювала з ним лише раз, і то недовго. Він незабаром помер. І ми говорили різними мовами. Я вивчала свої репліки фонетично, а працювали ми з допомогою перекладачів. Взаємодія була дещо обмеженою.

А яким він був?

Надзвичайно талановитим, повільно сказала я. Я усвідомлювала, що Ксав'єр пильно за мною спостерігає — його пожадливість підступала занадто близько до поверхні. Він уже був дуже хворий, пояснила я. Швидко втомлювався, а постановку закінчити зміг завдяки самій лише силі волі. Ніхто з нас не знав, що в нього рак.

«Частини мови» — шедевр.

Так.

Я нещодавно знов його передивився. Ти була такою молодою.